U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobkyně: **S. Z.**, zastoupené JUDr. Alenou Lněničkovou, advokátkou se sídlem Jandova 8, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2011, čj. OAM-151/LE-BE02-P08-R2-2009, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 4. 2012, čj. 60 Az 3/2011 – 40,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené advokátce žalobkyně JUDr. Aleně Lněničkové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2400 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 28. 5. 2009, čj. OAM-151/LE-BE02-BE03-2009, zamítl žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, kterou Krajský soud v Praze zamítl rozsudkem ze dne 24. 11. 2009, čj. 46 Az 38/2009 - 37. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalobkyně tento rozsudek zrušil rozsudkem ze dne 31. 3. 2010, čj. 8 Azs 2/2010 - 57. Krajský soud v Praze v následujícím řízení, rozsudkem ze dne 18. 5. 2010, čj. 46 Az 10/2010 - 22, rozhodnutí žalovaného zrušil, neboť se nevypořádal s otázkou, zda žalobkyně splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu.

[2] Žalovaný novým rozhodnutím ze dne 11. 3. 2011, čj. OAM-151/LE-BE02-P08-R2-2009, neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona

č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu).

II.

[3] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2011 žalobu u Krajského soudu v Plzni, který ji zamítl rozsudkem ze dne 30. 4. 2012, čj. 60 Az 3/2011 – 40.

[4] K tvrzenému porušení § 2 odst. 4, § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu krajský soud uvedl, že žalobkyně tyto žalobní výtky uplatnila pouze v nejobecnější podobě a neuvedla bližší skutečnosti, které by tato procesní pochybení žalovaného dokládaly. Krajský soud proto ve stejně obecné rovině konstatoval, že uvedená ustanovení nebyla porušena. V postupu žalovaného soud nenalezl procesní vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé. Žalovaný v průběhu správního řízení obstaral dostatečné podklady pro své rozhodnutí. Vytvořil tak žalobkyni prostor pro to, aby se ke shromážděným důkazům mohla vyjádřit, navrhnout provedení dalších důkazů a předložit vlastní důkazy.

[5] Řádně vedený proces umožnil náležitě posoudit žádost žalobkyně i ve vztahu k doplňkové ochraně. Krajský soud konfrontoval důvody, které žalobkyně uvedla ve své žádosti, v pohovoru i doplňkovém pohovoru se základními požadavky plynoucími z § 14a zákona o azylu. Žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, ze kterých by pro ni vyplývala hrozba skutečného nebezpečí vážné újmy vyplývající z § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný přitom nenaplnění těchto znaků dostatečně odůvodnil v napadeném rozhodnutí, přičemž vycházel z podkladů, které v průběhu správního řízení shromáždil.

[6] Sama žalobkyně jako jedinou hrozbou pociťuje výhružky od pana P., žijícího ve stejném městě. K tomu žalovaný příhodně poukázal na možnost vnitřního přesídlení žalobkyně v rámci Ukrajiny, přičemž v této souvislosti řešil dostupnost a účinnost tohoto institutu. Jím zaujatý právní názor je v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek ze dne 27. 10. 2011, čj. 6 Azs 22/2011 - 108). Jelikož se žalovaný v průběhu správního řízení nedopustil žalobkyní tvrzených procesních pochybení, neshledal krajský soud ani pochybení žalovaného při aplikaci § 14a zákona o azylu.

III.

[7] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu blanketní kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Současně v ní požádala o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti.

[8] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 31. 7. 2012, čj. 8 Azs 25/2012 - 16, ustanovil stěžovatelce zástupkyní advokátku JUDr. Alenu Lněničkovou, a jejím prostřednictvím stěžovatelku vyzval, aby kasační stížnost doplnila o důvody, pro které napadá rozsudek krajského soudu.

[9] Ustanovená zástupkyně v doplnění kasační stížnosti uvedla, že přijatelnost kasační stížnosti spočívá v tom, že důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany vznikly až v době, kdy stěžovatelka pobývala v České republice, a nikoliv v době, kdy opouštěla svoji vlast.

[10] Stěžovatelka namítla, že prokázala splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, neboť má důvodné obavy, že v případě navrácení do vlasti jí hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy spočívající především ve vážném ohrožení života nebo lidské důstojnosti. Stěžovatelka se dostala do potíží, neboť v České republice svědčila ohledně trestné činnosti svého zaměstnavatele, který jí pak vyhrožoval, že se jí pomocí svých přátel na Ukrajině násilně pomstí, a to tak, že ji zbijí nebo dokonce zabijí. Stěžovatelka uvedla, že má obavy z p. P., který po ní požaduje peníze, za to, že svědčila proti jeho příteli a proto, že jej udala policii, která ho deportovala do vlasti.

[11] Stěžovatelka nesouhlasí s tím, že může nalézt pomoc a ochranu u bezpečnostních složek v zemi původu, neboť policii na Ukrajině považuje za zkorumpovanou. To potvrzují i informace Ministerstva zahraničí ze dne 19. 1. 2010. Stěžovatelka se proto neztotožňuje s názorem žalovaného, že se přes zkorumpovanost policie může domoci spravedlnosti a ochrany a že může využít institutu přesídlení.

[12] Stěžovatelka má za to, že splňuje předpoklady také pro udělení humanitárního azylu, neboť její situaci lze posoudit jako zvláštního zřetele hodnou. Žalovaný se ovšem důvody pro udělení humanitárního azylu zabýval jen velmi stručně a okrajově.

[13] Stěžovatelka v průběhu správního řízení uvedla dostatečné množství skutečností, na základě kterých jí měla být poskytnuta mezinárodní ochrana. Správní orgán nesprávně zhodnotil provedené důkazy a nedostatečně se vypořádal se všemi okolnostmi případu a nehodnotil je ve vzájemných souvislostech. Rovněž nepostupoval tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Stěžovatelka správnímu orgánu vytkla, že si neověřil její tvrzení o vážnosti ohrožení ze strany p. P.. Byla proto zkrácena na svých právech.

IV.

[14] Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[15] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musel by ji Nejvyšší správní soud podle citovaného ustanovení odmítnout jako nepřijatelnou. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ je typickým neurčitým právním pojmem. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kriterií se zdejší soud zabýval mimo jiné v rozhodnutí ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz, podle kterého *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či*

právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu."

[16] Nejvyšší správní soud v posuzované kasační stížnosti neshledal důvody svědčící pro její přijatelnost.

[17] Stěžovatelka v kasační stížnosti vyjádřila přesvědčení, že v průběhu nového správního řízení prokázala, že jí svědčí důvody pro udělení doplňkové ochrany z důvodu vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 4. 2009, čj. 9 Azs 11/2009 – 99, vyložil, že smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu (vycházejících zejména, avšak nikoli bezvýjimečně, z hledisek humanity založených na objektivních hrozbách) neúnosné, nepřiměřené či jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Nejvyšší správní soud tyto předpoklady v případě stěžovatelky neshledal.

[18] Aniž by stěžovatelka v kasační stížnosti uvedla, na základě kterého písmene § 14a odst. 2 zákona o azylu se dovolává nároku na udělení doplňkové ochrany, z formulace jejího podání vyplývá, že se jedná o písmeno c) citovaného ustanovení, podle kterého se za vážnou újmu považuje vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Uvedené ustanovení však v případě stěžovatelky nelze aplikovat, neboť, jak správně poukázal žalovaný, Ukrajina se nenachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

[19] Stěžovatelka v řízení rovněž neprokázala, že by jí uváděné potíže a obavy z návratu na Ukrajinu mohly být podřazeny pod jiný z důvodů pro udělení doplňkové ochrany, příp. jiné formy mezinárodní ochrany. Stěžovatelka jako důvod své žádosti uvedla obavy z p. P., který po ní požaduje peníze za to, že svědčila proti jeho příteli a který byl po oznámení stěžovatelky vyhoštěn zpátky na Ukrajinu. Stěžovatelka dále uvedla, že její bývalý zaměstnavatel jí vyhrožoval, že jeho přátelé na Ukrajině ji zbijí nebo zabijí.

[20] V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná závěry vyslovené v rozsudku ze dne 14. 9. 2005, čj. 5 Azs 125/2005 – 46. Soud v něm konstatoval, že jakkoli je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Uvedené pak platí i pro případy rozhodování o doplňkové ochraně.

[21] Závěr žalovaného i krajského soudu, že stěžovatelka neuvedla skutečnosti svědčící tomu, že jí hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu, vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu správního řízení. Nejvyšší správní soud opakovaně vyslovil (viz rozsudky ze dne 16. 5. 2004, čj. 1 Azs 45/2004 – 47, ze dne 26. 2. 2004, čj. 5 Azs 50/2003 – 47, či ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 22/2003 – 41), že výhružky ze strany soukromých osob obecně nelze podřadit pod žádný z důvodů pro udělení doplňkové ochrany.

[22] Nejvyšší správní soud opakovaně vyslovil, že za určitých okolností může být negativní chování soukromých osob přičteno státu, a to zejména za situace, kdy stát není ochoten nebo schopen poskytnout ochranu před pronásledováním nebo nebezpečím vážné újmy ze strany nestátních subjektů (srov. rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2008 - 57). Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2008, čj. 1 Azs 86/2008- 101, ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2008 – 57, ze dne 30. 9.2008, čj. 5 Azs 66/2008 - 70, nebo ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008 – 62, vyplývá, že v případě pronásledování soukromými osobami se musí postižená osoba obrátit s žádostí o pomoc nejprve na vnitrostátní orgány v zemi původu, pokud není zjevné, že tyto orgány nejsou schopny či ochotny účinnou ochranu poskytnout.

[23] Stěžovatelka v průběhu řízení uvedla, že p. P., který ji vyhrožuje a žádá po ní peníze, pochází ze samého města a pravděpodobně má kontakty na policii. V kasační stížnosti proto odmítla, že by se i přes zkorumpovanost policie mohla domoci spravedlnosti či využít institutu vnitřního přesídlení.

[24] Co se týče poukazu stěžovatelky na zkorumpovanost policie a vymahatelnost práva na Ukrajině, plynoucí z informací o zemi původu, je nutno uvést, že stěžovatelka nemůže jen na základě těchto obecných informací rezignovat na řešení svých eventuelních potíží s ukrajinskými státními orgány. Tyto informace tudíž nelze generalizovat vůči jakýmkoliv potížím v zemi původu. Stejně tak z těchto zpráv nelze bez dalšího vyvodit, že pokud by se stěžovatelka obrátila o pomoc na ukrajinskou policii či jiné povolané státní orgány, byla by jí odmítnuta pomoc. V řízení o mezinárodní ochraně je třeba zkoumat skutečnou hrozbu vážné újmy, a to v souvislosti se zjištěným skutkovým stavem věci.

[25] Nárok stěžovatelky na udělení doplňkové ochrany nemůže založit ani její nesouhlas s možností využití institutu vnitřního přesídlení. Stěžovatelce se totiž v průběhu správního ani soudního řízení nepodařilo vyvrátit možnost vyřešit své potíže přestěhováním na jiné místo na Ukrajině. Úvahy stěžovatelky, vyjádřené v průběhu konaného pohovoru, o tom, že není ochotna vážit možnost vnitřního přesídlení z důvodu, že ve městě Ch., odkud pochází ona i p. P., vlastní byt a ve větších městech jsou vysoké náklady na živobytí, rovněž nenasvědčují hloubce a skutečnosti obav, které by mohly být relevantní z hlediska zákona o azylu.

[26] Nejvyšší správní soud připomíná, že žadatel o mezinárodní ochranu musí ve své žádosti uvést skutečnosti, z nichž dovozuje, že mu svědčí některý z důvodů pro její udělení (srov. např. rozsudek ze dne 27. 3. 2008, čj. 4 Azs 103/2007 – 63), a musí rovněž unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby (srov. např. rozsudek ze dne 29. 5. 2009, čj. 4 Azs 83/2008 – 69). Této povinnosti však stěžovatelka nedostála, resp. neuvedla žádné důvody, které by udělení mezinárodní ochrany její osobě odůvodňovaly.

[27] Stěžovatelka v kasační stížnosti dále vyjádřila přesvědčení, že jí vyložené potíže odůvodňují rovněž udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Tato námitka je nepřípustná ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť stěžovatelka v žalobě nikterak nezpochybňovala rozhodnutí žalovaného ve vztahu k posouzení důvodů pro udělení humanitárního azylu. Nicméně i přesto Nejvyšší správní soud považuje za vhodné

poukázat na rozsudek ze dne 11. 3. 2004, čj. 2 Azs 8/2004 – 55, v němž tento soud vyložil, že smysl humanitárního azylu spočívá v tom, že azyl lze poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádný z případů předpokládaných v § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat především na případy, u nichž je obvyklé udělování humanitárního azylu, např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou. Žalovaný v nyní posuzovaném případě dospěl ke správnému a dostatečně odůvodněnému závěru, že o žádnou takovou situaci se v případě stěžovatelky nejedná.

[28] Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro shledání přijatelnosti kasační stížnosti ani v námitkách týkajících se nedostatečně zjištěného skutkového stavu a toho, že správní orgán nedostatečně hodnotil veškeré okolnosti případu ve vzájemných souvislostech. Stěžovatelka tyto námitky nespecifikovala ve vztahu ke svému případu. K požadavku konkretizace kasačních námitek se Nejvyšší správní soud vyjádřil v řadě svých rozhodnutí. V rozsudku ze dne 13. 4. 2004, čj. 3 Azs 18/2004 - 37, uvedl, že pokud stěžovatel v kasační stížnosti uvádí pouze námitky obecného charakteru, aniž by upřesňoval, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí žalovaného v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí, je takové tvrzení bez uvedení konkrétních skutečností nedůvodné. Stěžovatel nemůže v kasační stížnosti úspěšně namítat, že správní orgán či soud v předcházejícím řízení nezjistily důsledně skutečný stav věcí, pokud sám neuvádí skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí. Nejvyšší správní soud proto pouze v obecné rovině konstatuje, že neshledal pochybení žalovaného při zjišťování rozhodného skutkového stavu a hodnocení stěžovatelkou uváděných skutečností.

[29] Shora uvedené dokládá, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na jednotlivé námitky vznesené v kasační stížnosti. Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal přijatelnost kasační stížnosti, odmítl ji na základě § 104a odst. 1 s. ř. s.

[30] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

[31] Stěžovatelce byla ustanovena zástupkyní advokátka Mgr. Alena Lněničková; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni náleží v souladu s § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti – doplnění kasační stížnosti, ve výši 2100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč. Nejvyšší správní soud ustanovené advokátce naopak nepřiznal odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů za úkon právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu. Odměnu podle citovaného ustanovení lze přiznat pouze tehdy, pokud advokát doloží, že se uskutečnila první porada s klientem. Tuto poradu

advokátka netvrdila ani neprokázala. Částka v celkové výši 2400 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 28. listopadu 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu